

znávatí mezi zapravením úroků, které dospějí za vnucené správy nebo z posledního roku před povolením jsou zadrženy (§§ 120 č. 5, 124 č. 3 ex. ř.), a mezi použitím přebytků k splacení pohledávky, k jejímuž vyřízení byla povolena vnucená správa (§ 125 ex. ř.). Co do prvních rozhoduje knihovní pořadí. Poněvadž zástavní právo stěžovatelovo má přednost před zástavním právem Dr. Jiřího Sch., má nárok na úroky, ale jen na úroky dospělé za vnucené správy a byly mu proto 6% úroky za dobu 3 let (od 1. ledna 1934 do 31. prosince 1936) v částce 1345 Kč 35 h změnou napadeného usnesení přikázány.

Co do jistiny samé rozhoduje o rozdělení výtěžků vnucené správy podle § 125 ex. ř. mezi několika vymáhajícími věřiteli pořadí jejich úkojných práv. Pořadí práv zástavních váznoucích pro vykonatelné pohledávky má ten význam, že z výtěžkových přebytků jest zapraviti pohledávky na úrocích a jiných opětuujících se dávkách zástavním věřitelům, kteří jsou v knihovním pořadí před úkojným (nikoli zástavním) právem vymáhajícího věřitele, takže na něho dojde s nárokem na zaplacení jistinné pohledávky samé, pro niž vede vnucenou správu, teprve po těchto dávkách. Pro zaplacení pohledávek samých rozhoduje však pořadí úkojných práv. Tomu není na závalu ustanovení § 125, odst. 1, ex. ř., poněvadž hypotekární věřitel na základě svého práva nemá nárok na uspokojení své jistinné pohledávky z užitků nemovitosti, na niž se vede vnucená správa, kteroužto exekucí nabývá věřitel vedoucí ji úkojného práva pro svou pohledávku. Správně proto přihlížel rekursní soud v té příčině k pořadí úkojných práv obou vymáhajících věřitelů a rozhodl podle něho.

Není podkladu ve spisech pro to, že Dr. Jiří Sch. souhlasil, aby z výtěžků vnucené správy byl uspokojen stěžovatel, ač úkojné právo tohoto jde za úkojným právem onoho. Rozhoduje-li v příčině jistinných pohledávek samých toto pořadí, vyžadovalo by se k přikázání jiného pořadí výslovného souhlasu vymáhajícího věřitele, který se tím vzdává svého pořadí; nestačí však nepodání odporu.

V tom rozsahu dovolací rekurs není odůvodněn.

Čís. 16839.

Právní povaha žaloby na zrušení spoluvlastnictví (§ 830 obč. zák.) a význam upuštění (zpětvzetí) od žaloby.

Ve sporu o uvedené žalobě musí vystupovati bezvýjimečně všichni spoluvlastníci. Jestliže buď jeden z několika žalobců, domáhajících se zrušení spoluvlastnictví, upustí za sporu od žaloby, nebo jestliže tak učiní žalující spoluvlastník proti některému z několika žalovaných spoluvlastníků, pozbývá celý žalobní nárok svého základu. K tomuto nedostatku jest přihlížeti i bez námitek žalovaných spoluvlastníků.

(Rozh. ze dne 31. března 1938, Rv II 772/36.)

Srov. rozh. č. 8775 Sb. n. s.

Žalobě, již se žalobce Dr. J. jako spoluvlastník domu č. p. 42 v B. domáhal na žalovaných spoluvlastnících Heleně Š., Žofii H., Rudolfu B., Anně J., Valerii B. a Leopoldu B., aby byli žalovaní uznáni povinnými trpěti, aby společné vlastnictví, totiž shora uvedený dům byl prodán ve veřejné dobrovolné dražbě, soud první stolice poté, když žalobce vzal žalobu zpět proti žalované Anně J. se vzdáním se žalobního nároku, vyhověl. Odvolací soud zamítl žalobu pro tentokráte.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Nejvyšší soud vyslovil a podrobně odůvodnil v rozhodnutí č. 8775 Sb. n. s., že žalobu o zrušení spoluvlastnictví musí všichni spoluvlastníci, kteří se domáhají zrušení, podati proti všem ostatním spoluvlastníkům, i těm, kteří mimosoudně projevili souhlas se zrušením. V důvodech řečeného rozhodnutí poukázal nejvyšší soud zejména na to, že jednotlivý podílník není ve zvláštním právním poměru ke každému z ostatních podílníků, nýbrž že všichni podílníci vespolek jsou k sobě jen v jediném právním poměru, který lze proto zrušiti toliko jednotně buď dohodou podílníků, nebo, nelze-li dosíci souhlasu všech podílníků, soudním výrokem, vynesným po konaném šetření podle § 830 obč. zák. na základě žaloby, zahrnující všechny podílníky, aťsi ty neb ony jako žalobce, a ty neb ony jako žalované, ale všechny. To je nutné proto, že rozsudek vydaný na základě žaloby o zrušení spoluvlastnictví musí působiti proti všem podílníkům a býti exekučním titulem proti všem, aby bylo možno podle něho provésti nucené rozdělení, neboť kdyby jediný chyběl, nemohla by se exekučně provésti proti jeho vůli dražba a tudíž zrušení spoluvlastnictví. Z této zvláštní povahy a jednotného právního poměru plyne, že ve sporu o zrušení spoluvlastnictví nemůže ani býti s úspěchem pokračováno, jestliže jeden z několika žalobců domáhajících se zrušení spoluvlastnictví, od žaloby upustí, nebo jestliže žalující spoluvlastníci za sporu upustí od žaloby proti některému z několika žalovaných spoluvlastníků.

V souzené věci podal žalobce žalobu o zrušení spoluvlastnictví k společnému domu proti Heleně Š., Žofii H., Rudolfu B., Anně J., Valerii B. a Leopoldu B. po případě proti jeho pozůstalosti, tvrdě, že je společně s těmi to žalovanými spoluvlastníkem domu, že jemu, žalobci, je vlastnictví k němu připsáno ideálním podílem 8/98 a každému ze žalovaných pak že je připsáno po 15/98. Toto žalobní tvrzení, které bylo žalovanými uznáno, změnil žalobce za řízení v první stolici jen potud, že v přípravném spise ze dne 12. listopadu 1931 k přednesu žalovaných, že dům musí udržeti jako rodinný majetek, poněvadž by neměli z čeho žíti, jen mimochodem uvedl, že je vlastníkem ideálních 23/98, tedy že má největší podíl na domě ze všech spoluvlastníků. Nesporný přednes stran, že shora uvedení žalovaní jsou

spolu se žalobcem spoluvlastníky domu, nebyl v první stolici změněn a jest tedy z něho vycházeť při právním posuzování věci, a to zejména při posouzení, jaký význam mělo pro rozhodnutí sporu o zrušení spoluvlastnictví to, že žalobce vzal bez jakéhokoliv odůvodnění žalobu proti spolužalované Anně J. zpět, vzdává se žalobního nároku. V té příčině jest souhlasiti s odvolacím soudem, že tímto zpětvzetím žaloby proti jedné ze žalovaných spoluvlastnic společného domu se vzdáním se žalobního nároku proti ní pozbyl celý žalobní nárok na zrušení spoluvlastnictví svého právního základu, ježto žaloba nezahrnovala již všechny podílníky a zbývající sporné strany nezastupovaly již celé společenství. Není rozhodující, že ostatní žalovaní v první stolici nevznegli v tom směru žádné výtky, neboť je věcí soudu, aby sám podřadil nesporný či zjištěný skutkový děj zákonu a aby podle toho uvážil, zda žalobní žádost vyplývá z jejího skutkového a právního základu. Podle toho, co bylo shora uvedeno o povaze a o jednotném právním poměru mezi podílníky společné věci, nemohl žalobce po bezvýhradném vzetí žaloby zpět proti spolužalované podílnici Anně J. pokračovati s úspěchem ve sporu proti ostatním podílníkům a odvolací soud tudíž nepochybil, zamítl-li žalobu již z toho důvodu. Žalobcovo tvrzení v odvolacím sdělení, že je ve sporu zastoupeno celé společenství, ježto spolužalovaná Anna J. po zahájení rozepře prodala žalobci svůj spoluvlastnický podíl, označil odvolací soud právem za nedovolenou novotu podle § 482 c. ř. s., poukávav správně i na to, že uvedl-li žalobce za řízení v první stolici jen mimochodem, že je vlastníkem ideálních 23/98 domu, nebylo v tom obsaženo tvrzení, že nabyl ideálních 15/98 od žalované Anny J. a že chce na místo ní vstoupiti do sporu jako vlastník těchto 15/98.

Čís. 16840.

Pořad práva.

Jestliže byly přihlášky věřitele a dlužníka odkázány podle čl. 28, odst. 3, úmluvy mezi Československou republikou a republikou Rakouskou o. úpravě závazků v rakouskouherských korunách č. 60/1926 Sb. z. a n. mezistátnímu rozhodčímu soudu a nebyla podána ve lhůtách stanovených v § 13, písm. a), soudního řádu mezistátního rozhodčího soudu (vyhláška č. 75/1927 a č. 3/1929 Sb. z. a n.) žádnou ze stran ani žádným ze zúčtovacích míst žaloba, nemůže býti věc již předmětem jednání a rozhodnutí onoho rozhodčího soudu a pohledávky vyloučené takto ze zúčtovacího řízení nelze užiti k účelu, jemuž řízení sloužilo. Tím nenastal hmotněprávní zánik pohledávky a lze se jí domáhati pořadem práva.

(Rozh. ze dne 1. dubna 1938, R I 753/37.)

Srov. rozh. č. 4253, 4863, 5252, 7202, 13088, 15869, plen. rozh. č. 3744 Sb. n. s., č. 2627 Úr. sb.